

150.239/1933. P. M. sz. rendeletében akként rendelkezett, hogy az adó és illetékügyekben szükséges könyvvizsgálatok ellátására szerződéssel is lehet pénzügyi könyvszakértőket alkalmazni arra, hogy azok adó és illetékügyekben a pénzügyi törvényekben és szabályokon alapuló könyvvizsgálatokat ellássák. Az ilyen könyvszakértők a rendes köztisztviselői státusba nem kerülnek ugyan, mégis állami pénzügyi tisztviselők, akik működésük megkezdése előtt hivatali esküt tesznek.

A szerződéses pénzügyi könyvszakértők járandóságait, és a szolgálati jogviszony megszűnésének módját a pénzügyigazgatóság és könyvszakértő között kötendő szerződés szabja meg. Az ezen szerződésen alapuló viszonyból származó jogviták — a jogviszony közjogi jellege folytán — közigazgatási útra tartoznak.

B. I.

Büvésztétel a pénzügyi jogban. — Van-e házadóvisszatérítés, avagy nincs? Az utolsó esztendőök során oly bőkezűen engedélyezett 30 éves ideiglenes házadómentesség intézményére rossz világ járja. A pénzügyi kormányzat megváltozott elgondolása szerint ezen intézmény további teljes általánosságban való fenntartásának nincs értelme, mert az egyfelől a kincstárt erősen károsítja, de másfelől a vállalkozó tőkék beruházását is helytelen irányba tereli.

Másképp áll a dolog az átalakítási kedvezményekkel.

Ezek az átalakítások nem jelentenek helytelen irányú tőkeberuházást és ha kedvezményekben is részesíttetnek, végeredményben ezeknek a kedvezményeknek bevételecsökkentő hatását az ipar foglalkoztatásában rejlő kedvező eredménnyel kellően ellensúlyozzák.

Ez a felfogás jut kifejezésre a 178.000/1933. VII. a. P. M. számú rendeletben. Ez a rendelet tartalmazza a 16320/1933. M. R. számú rendelet végrehajtását és a két rendelet együtt adja azt a joganyagot, amelyet az átalakítási adókedvezmények vizsgálatánál ismerni kell.

A rendeletek tanulmányozása alapján azonban arra a sajnálatos eredményre kell jutnunk, hogy az eseteknek igen nagy számában a kedvezmények igénybevehetésének csak elvi alapja van meg, de gyakorlati lehetősége hiányzik.

A 178.000/1933. számú rendelet 1. §-a 15 pontban adja azokat az eseteket, amelyek az adókedvezmények nézőpontjából kellő átalakításoknak minősülnek. Ez tehát egy részletes esetsorsolás, amelyben azonban még sem találni megoldást minden egyes átalakítási kérdés tekintetében. A rendelet elgondolása egyébként az, hogy az adókedvezmények engedélyezésének kérdése csak a munkálatok befejezése után döntenek el az illetékes hatóságok részéről. Ha tehát történetesen egy olyan átalakítási kérdés forog szóban, amelyre vonatkozólag a fentebb említett 15 pontban kellően tisztá felvilágosítást nyerni nem lehet, akkor nincsen meg a lehetősége annak, hogy az adóalany elvi előzetes döntést nyerhessen. Az eljáró hatóságok részéről döntés ily esetben is csak úgy provokálható, ha a munka elvégez-

tetik és utána a vonatkozó számlák és költségfelállítások a hatóság elé terjesztetnek és ott elbíráltatnak.

Ez a rendszer tarthatatlan. Ha abban áll a törekvés, hogy az építőipar munkára bátoríttassék és a házak birtokosai az átalakítások megtervezéséhez és elkészítéséhez szükséges vállalkozási kedvre hangoltassanak, — akkor nem lehet félton megállni, akkor meg kell adni a lehetőséget, hogy az érdekelt adóalany a munkálatok megkezdése előtt félreérthetetlenül és jögeösen megtudhassa, vajjon igényt tarthat-e az elég tetemes adókedvezményekre, avagy sem.

Nem tudjuk elképzelni, hogy akadjon oly házbirtokos, aki a kérdés eldöntetlen voltának rizikóját magára vállalja. Egy ilyen méretű kockázatnak a vállalása már egyértelmű lenne a kereskedői gondosság alapvető szabályainak figyelmen kívül hagyásával.

A pénzügyi bűvészjáték nyitja tehát az elvi elgondolásnak és a gyakorlati keresztülvitelnek ellentétében rejlik. Pedig igen könnyű lenne ezen az ellentétén és a joghoz nem méltó játékon változtatni. Egyszerűen csak fel kellene jogosítani az illetékes hatóságokat arra, hogy az eléjük terjesztett pontos költségelőirányzatok és műszaki leírások alapján előre döntsék el, hogy vajjon oly eset forog-e fenn, amely adókedvezménnyel lehet kapcsolatos.

Præjudiciális döntésekre van szükség, amelyek hozatalának gyakorlati lehetősége egyáltalán nem messzelekvő, csupán a vonatkozó felhatalmazást kellene kibocsátani. *Dr. Gl. Á.*

Bírói letétek után a kincstár még mindig nem fizet kamatot.

A bírói készpénzletétek kezeléséről szóló 1924. évi 33.700. sz. I. Ü. körrendelet (Rendeleték Tára 1924. évi 695 lap) 22. §-ában akként intézkedik, hogy a kincstár bírói letétek után kamatokat nem fizet.

Ez a rendelkezés igen nagy méltánytalanság. A kamatozás megtagadása a szerencsétlen adós vagyonának romjait pusztítja el. A sorozás és a letét felhasználása éveken át elhúzódik és ezen elhúzódás hátrányait az adós viseli. Nem egészen logikus, hogy kormányzati politikánk halmozza az adósvédő intézkedéseket s ugyanakkor az adósvagyonának jövődelmétől megfosztja.

Különböző érdekeltségek ismételten kérték az intézkedés megváltoztatását. Volt oly irányu javaslat, hogy a bírói letétbe helyezett összegeket kamatoztassa a Pénzügyintézet Központ. Volt oly javaslat is, amely jó hitellő pénzügyintézetek betétkönyvébe történő elhelyezés útján akart segíteni a nem kamatozás által előidézett méltánytalanságon.